

تجارب بیماران دیالیز صفاقی برای انتخاب نوع درمان جایگزینی کلیه: یک مطالعه کیفی

فاطمه رضایی هروکی* - دانشجو

زمینه و هدف: دیالیز صفاقی روشی مناسب و مقرون به صرفه برای جایگزینی عملکرد کلیه در بیماران مبتلا به نارسایی کلیه است. با این وجود، در کشور ایران درصد بسیار کمی از بیماران مبتلا به نارسایی کلیه از دیالیز صفاقی استفاده می کنند که دلایل آن کمتر شناخته شده است. از این رو هدف این مطالعه تبیین تجارب بیماران ایرانی تحت دیالیز صفاقی در خصوص تصمیم گیری برای انتخاب روش درمان جایگزینی کلیه می باشد.

مواد و روش ها: در این مطالعه کیفی ۲۰ بیمار تحت دیالیز صفاقی ساکن در چهار استان کشور ایران مشارکت کردند. روش نمونه گیری از نوع هدفمند بود و داده ها با مصاحبه نیمه ساختاریافته انفرادی جمع آوری شد. روش تحلیل کیفی از نوع محتوای مرسوم و با کمک نرم افزار MAXQDA ۱۰ بود.

یافته ها: تحلیل متن مصاحبه ها منجر به ظهور سه طبقه اصلی شد: طبقه اول که تحت عنوان «استقلال تهدید شده» شامل دو زیر طبقه وابستگی و فشار برای تصمیم گیری که خود زیر طبقه وابستگی نیز شامل سه زیر طبقه دیگر وابستگی در انجام امورات روزانه، وابستگی به خانواده، حیات وابسته به دیالیز بود. فشار برای تصمیم گیری نیز خود شامل دو زیر طبقه دیگر تحت عناوین تهدید جایگاه شغلی و اجتماعی و تردید برای راه جایگزین کلیه بود. طبقه بعدی با عنوان فرهنگ نامطلوب حاکم بر سیستم درمان که تحت زیر طبقه اصلی فقدان تصمیم گیری مشارکتی که این نیز به نوبه خود به دو زیر طبقه پزشک محوری و بی-توجهی به منشور حقوق بیمار تقسیم بندی گردید.

نتیجه گیری: باید تمام عوامل، یعنی عوامل و شرایط بیمار به همراه فرهنگ منطقه و توجیه بیمار و در صورت نیاز خانواده وی با توجه به ماهیت مزمن بیماری و درگیر بودن همیشگی اعضای خانواده بیمار در این فرایند، دادن اطلاعات کافی و موثق و ایجاد دسترسی باز به این اطلاعات برای بیمار و خانواده در نظر گرفته شود. در این راستا، تصمیم گیری مشارکتی بهترین، مؤثرترین و رضایت بخش ترین حالت ممکن از انواع تصمیم گیری برای بیمار خواهد بود.

• **کلیدواژه ها:** مطالعه کیفی تصمیم گیری دیالیز صفاقی درمان جایگزینی کلیه

•